

Stopy

ČERVEN 2023

Zpravodaj farnosti při kostele sv. Václava v Mníšku pod Brdy

PŘEČTĚTE SI:

- o nově vzniklé skupince pro kluky
- o tom, jak Bůh jedná v životě Lucie Borské
- o novém kříži v Dolíkách
- o oblíbených svatých letošních prvkomunikantů
- o tom, proč slavíme svátek „Božího Těla“

Slavnost Těla a Krve Páně v Mníšku pod Brdy, foto Libor Kálmán

MNÍŠECKÁ FARNÍ KLUKOVSKÁ PARTA

Mnohým z nás leží na srdci pastorec kluků ve školním věku, která u nás ve farnosti z různých důvodů není taková, jakou bychom si představovali. Tento stav – až na čestné výjimky – odráží např. skutečnost, že se kluci nehnou k tomu jít ministrovat.

Dnes je poměrně těžké děti něčím zaujmout, protože mají všechno na dosah ruky – v různých kroužcích, na skautu, v mobilech, tabletech a počítačích.

Přesto bychom se, společně se spřátelenými tatínky: Honzou Tomečkem a Michalem Galajdou a i mnoha dalšími, kteří nám vyjádřili svou podporu, chtěli o něco pokusit – nabídnout klukům partu, společné zážitky nad věcmi a činnostmi, které by je mohly zajímat, a také určitou duchovní formaci. Nejprve jsme začali seznamovací schůzkou na farní zahradě. I když se skoro všichni zhruba známe, bylo dobré se poznat trochu blíž, říct něco o sobě, zahrát si společně nějaké hry, zasportovat. A po pár týdnech v půlce května následoval víkendový pobyt na chalupě v jižních Čechách. Na program byly následující aktivity:

- výprava s traktorem do lesa na dřevo
- fotbal na hřišti v Hlasivě
- střelba z luku
- společné vaření a táborák (zapálený křesadlem)

- hraní her
- účast na poutní mši sv. v Moravči
- návštěva rozhledny a kovářského muzea
- setkání s P. Jaroslavem Karasem na faře v Mladé Vožici
- malý turnaj ve stolním fotbálku
- večer společné muzicírování, modlitba a ohlédnutí za uplynulým dnem

První noc kluci pro samé povídání nemohli dlouho usnout a ráno se budili už za prvního světla s tím, že jsou úplně vyspalí a odpočinutí. Sobotní program byl ale náročný a intenzivní, takže luxus nějakého ponocování si už pak nikdo nedovolil a všichni spali, dokud to šlo. Byli jsme moc rádi, že s námi byl Maty Novák – omluvil se ze všech svých pravidelných víkendových muzikantských aktivit a udělal si čas na naši výpravu,

i když tam zrovna neměl věkově srovnatelného vrstevníka. Jeho přítomnost akci výrazně prospěla, a to ani nemluvíme o tom, jak krásně nás doprovázel na klavír při modlitbě a společném zpívání.

Kluci měli s sebou vypůjčené ministrantské rochety a otec Jaroslav byl nadšený z toho, že má u kaple sv. Jana Nepomuckého v Moravči tak početnou asistenci.

Myslím, že se celá akce i díky kuchařskému umění Honzy Tomečka (v sobotu byly k obědu mj. krutí řízky s bramborem) velmi vydařila a doufáme, že se nám brzy podaří naplánovat společný cyklovýlet, puťák po Brdech s přespáním pod stanem, vodáckou výpravu nebo něco podobného.

Jan Krejčí

CESTA KŘÍŽE

Možná jste už někdo nějaké střípky o cestě obnovy kříže v Dolíkách slyšel a patrně jste jej už všichni viděli. Ale možná si kladete otázku, proč k tomu nyní došlo, tak vám tu cestu rádi přiblížíme. Jak to všechno začalo? K našim uším zalétl dotaz jednoho známého, zda v našem kraji není nějaký kříž na obnovu, že se tomu jakýsi pán věnuje... Takové semínko, o kterém začnete přemýšlet. Už delší dobu jsme věděli, že kdysi na Kalvárii v Dolíkách kříž byl. A tak jsem tomu známému neznámému zapálenému obnovovateli napsala s tím, že o jednom kříži vím a že by bylo hezké jej obnovit. Z naší komunikace ale vyplynulo, že se pán zabývá litinovými kříži a že vlastně dřevěné nedělá. A tak myšlenka na obnovu zase nějaký čas dřímala. Až jednoho dne si říkám, no tak se do toho pustíme sami.

Nejdříve jsem si popovídala o záměru s panem farářem. Původní kříž byl patrně hranol, barvy červené. Myslela jsem si, že se budeme snažit jej udělat stejný. Otec Jan ale namítl, že není potřeba se snažit udělat věrnou kopii (o jejíž přesné podobě stejně nemáme záznam), že by to mohl být kříž z kulatiny, jen lehce opracovaný, v přírodním duchu.

A tak začalo kolečko zjišťování, zdali se najde truhlář, který by byl ochoten nám s opracováním a instalací kříže pomoci. Vlastně hned první, Roman Freisleben, nám vyšel vstříc a slíbil, že nám s tím pomůže. Také nám poradil, jaké dřevo shánět. Dalším krokem tedy bylo se-

hnat pěkný rovný dubový kmen, který bude minimálně 6 metrů dlouhý. Oslovila jsem tedy naše Polesí, kde mi vyšli vstříc a vhodný kmen v porostu u Malé Svaté našli a připravili. Tedy vytěžili. Ale jak dostat takto dlouhý kmen do Mníšku, kde bude potřeba odkornit a natřít? To byl další oříšek, který se ale zase díky pomoci pana Čermáka a pana Hlušičky podařilo překonat. Jeden poskytl valník, druhý traktor a tak se kmen ocitl na valníku na Pivovárce. A to byl únor.

Vše bylo původně zamýšleno tak, že kříž postavíme na Velký Pátek, v den, kdy nejvíce kříž uctíváme. Tady už bylo jasné, že to sami nezvládneme a že se pokusíme pro věc nadchnout další lidi. Základem byla skupina manželského společenství, kde jsme to „nabídli“ jako pěkné postní snažení. Naštěstí se ten nápad ujal, a když jsme prvně vyzvali dobrovolníky k loupání kůry, sešlo se hned šest lidí. Na každou další dílčí práci se vždy našlo několik ochotných lidí, kteří jí věnovali svůj čas. Podařilo se nám společnými silami vyhloubit více jak metrovou díru na vrcholku skály, do ní jsme pak mohli následně zabetonovat železný sokl. Ten pro nás ochotně vyrobil pan Vyskočil.

Na skále tedy bylo vše nachystáno, ale dřevo čekalo ještě na své opracování a hlavně natření olejem. Bohužel nám vůbec nepříšlo počasí, byla zima a často pršelo. Tak jsme nemohli dělat finální úpravu venku. Zbýval nám poslední týden a nervozita stoupala, jak tento problém vyřešíme. Trn z paty nám vytrhl již zmíněný

Roman, když se v neděli večer ozval, že si kmen naloží a odveze do své dílny, aby jej v suchu dokončil a dopřipravil na instalaci. Na Velký pátek ráno se sešlo hodně pomocných rukou, dřeva na kříž byla vynesena na vrchol a spojena. V tuto chvíli následovala nejnepříjemnější část, tj. vztyčení šestimetrového kříže pomocí lan a žebříků. Vše klaplo hned napoprvé, pak už následovalo důkladné přichycení a konečné společné foto účastníků. Krátce po poledni byl kříž požehnan za účasti farníků otcem Janem.

Máme radost nejen z toho, že se kříž povedlo navrátit na pěkné místo, ale také z cesty, jak vznikal. K té cestě se přidalo opravdu velké množství lidí a každému jednomu patří veliký dík. V neposlední řadě vlastníku pozemku, rodině Brzobohatých, bez jejichž svolení bychom tento nápad nemohli realizovat. Věříme, že tímto vše neskončilo, ale že pro nás tento z dále viditelný kříž bude připomínkou toho, že na naše vlastní kříže nejsme sami.

*Jiřka a Jirka Romovi
foto: Romovi a Libor Kálmán*

PUTOVÁNÍ DO TRNOVÉ

V sobotu 27. 5. o půl druhé se u kostela v Mníšku sešla různorodá skupinka, dospělí i děti, zdatní i méně zdatní chodci, z naší farnosti i z jiných. Všechny spojovala touha vyrazit na pouť do kostela Svatého Ducha v Trnové a taky možná den před slavností Seslání Ducha Svatého pootevřít svou duši jeho vanutí.

Po krátké modlitbě jsme vyšli směrem k ulici V Lipkách, z jejíhož horního konce jsme odbočili na příjemně zastíněnou lesní cestu, která vede na Řitku. Tam na nás čekala nejen otevřená kaplička sv. Jana Nepomuckého, ale také výborné občerstvení, které nám připravili místní.

Dále jsme prošli Varadovem, podešli dálnici a v Klínci u křížku přibrali další poutníky. Cestou jsme se modlili Cestu světla arcibiskupa Jana Graubnera.

Příjemné putování v nádherném počasí jsme ukončili mší svatou v Trnové a následným agape, které připravili místní farníci. Moc děkujeme.

Zveme Vás všechny, připojte se příští rok k nám.

*Eva Kácovská
foto: Petr Dušek*

Financování církve

Milí farníci,

Dovolte mi v krátkosti se vrátit k únorovému číslu Stop, kde nás pražský arcibiskup, Mons. Jan Graubner, popisuje ve svém článku financování církví v historickém kontextu.

Jenom krátké doplnění aktuální situace. V roce 2013 vstoupil v platnost zákon o církevních restitucích, který znamená, že církvím má být navrácen majetek v hodnotě zhruba 75 miliard korun a dále jim má být během 30 let postupně vyplaceno cca 59 miliard korun jako náhrada za majetek, jenž nemůže nebo z různých důvodů nebude vrácen. Nejvyšší náhrady jsou u Římskokatolické církve ve výši celkem 47,2 miliard Kč (80 % všech náhrad). Zároveň postupně přestává stát hradit platy duchovních – definitivně tuto činnost ukončí v roce 2030.

Co se týče navrácení majetku, jde hlavně o pole, lesy a rybníky, ale také nemovitosti včetně památek. Jak píše náš p. arcibiskup, většina navrácení majetku „je často ve velmi špatném stavu“. Taky dodává, že „největší ekonomickou zátěží je údržba kostelů“.

Co se týče postupného vyplacení náhrad za majetek, tak si musíme uvědomit, že bez těchto náhrad by církve hospodařila se ztrátou. Pro představu, schodek rozpočtu celé Arcidiecéze v roce 2021 činil 240 miliónů Kč a předpokládaný schodek v roce 2030 se odhaduje na skoro 500 miliónů Kč. Je proto logické, že se jednotlivá arcibiskupství snaží nastavit hospodaření tak, aby se schodek co nejdříve vyrovnal nebo dostal do kladných čísel a hospodaření by tak nebylo závislé na vyplacených ná-

hradách. Ty definitivně skončí v roce 2043. To znamená, že o půl miliardy Kč musí církve vydělat navíc, aby zabezpečila svůj provoz. Buď se musí zvýšit výnosy z majetku, který církve vlastní, nebo se musí snižovat náklady.

Je potřeba si uvědomit, že naše farnost patří pod Arcibiskupství Pražské a není přímým příjemcem vyplácených náhrad. Dále, všechny větší finanční transakce podléhají schválení Arcibiskupstvím. Farnost není samostatná ekonomická jednotka, která může se svým majetkem libovolně nakládat. Arcidiecézi tvoří vícero farností, bohatší, ale i chudší, a logickým cílem správy arcidiecéze je „přerozdělování“ finančních prostředků farnostem tak, aby byl zachován základní princip společenství. A tím není dosahování zisku, ale pastorační práce. Schodek rozpočtu arcidiecéze se proto týká všech farností.

Z pohledu člena ekonomické rady naší farnosti si netroufám hodnotit, jestli dohoda o církevních restitucích byla dobrá nebo špatná. Ale vím, že to vneslo do dalšího ekonomického fungování církve významný impuls. Mons. Jan Graubner opakovaně zdůrazňuje, že tato rozhodnutí je největší změnou fungování církve od dob komunismu, a naléhá na farnosti, aby tomu věnovaly dostatečnou pozornost. Důležitým milníkem bude rok 2030, kdy dojde ze strany státu k ukončení hrazení platů duchovních, ale ještě důležitějším rokem bude rok 2043, kdy dojde k úplné odluce státu od církve. Je proto nezbytné být na tuto dobu připravený i finančně.

Za ekonomickou radu Maroš Palidrab

Bůh v mém životě

Čekám dlouho, nakonec přeci jen je v mém těle nový život. Za čtyři týdny se má narodit naše dcera. Pochybením lékaře a nezvládnutím situace mě zastihla eklampsie. Můj anděl strážný nás obě zachránil. Bětka je zdravé šikovné miminko. S pomocí celé rodiny a šikovných lékařů se i já nakonec postavím na nohy a začínám pečovat o dcerku.

Chtěla bych Někomu poděkovat, ale nevím jak. Chtěla bych pokřtít Bětku, ale nevím, jak splnit závazek, že ji vychovám ve víře v Pána Ježíše a že ji budu učit milovat Boha a bližního, jak nám to Pán Ježíš přikázal. Když jí jsou čtyři

roky, vyptám se mníšecké maminky, zda neví, kdo vede náboženství dětí. S Martinou jsem se seznámila na dětském hřišti. Od září bude na hodinách náboženství probírat mši svatou. Chodím na hodiny také jako opora Bětky, při tom je to pro mě tak důležité. V sedmi letech přichází sama Bětka, že chce být pokřtěná.

Alžbětky křtiny

V době velikonoční jsme prožili Den, na který se nezapomíná. V letošním deštivém chladném jaru na Alžbětky křtiny vychází slunný teplý den. Bohu díky. V červnu spolu s ostatními dětmi oslaví první svaté přijímání.

Lucie Borská

Děti ze scholy se rozhodly Bětku při křtu podpořit zpěvem.

Noc kostelů

foto Libor Kálmán

Boží tělo

Slavnost Těla a Krve Páně, lidově Boží Tělo, slavíme ve čtvrtek po svátku Nejsvětější Trojice. Církev chce zvlášť oslavit tento „dar darů“, největší zázrak Ježíšovy lásky, jímž je Eucharistie. Svátek má dlouhou historii. Zavedl jej papež Urban IV. v r. 1264 po zázraku v Bolseně. O co tehdy šlo? Český kněz Petr pochyboval o reálné přítomnosti Krista v Eucharistii. Vydal se tedy na pouť do Říma, aby se na hrobě sv. Petra a Pavla modlil za posílení své víry. Na zpáteční cestě sloužil v městě Bolsena ve střední Itálii mši sv. nad hrobem křesťanské prvomučednice sv. Kristiny. Když začíná proměňovat Tělo Kristovo a jeho Krev, je znovu přepaden pochybnostmi. Hostie mu však při konsekračních slovech v rukou zkrvaví a potřísní i korporál a oltářní plátna. Kněz Petr nato spěchá do Orvieto, které v té době zrovna navštívil papež Urban, a vše mu vypráví. Biskup Jakub, vyslaný papežem na místo, vše ověří a s proměněnou zázračnou hostií i s plátny se vydává do Orvieto, odkud mu však papež již vyšel naproti, takže se setkávají na mostě mezi těmito dvěma městy.

Papež Urban už dříve přemýšlel o zavedení tohoto svátku pro celou církev a zázrak vidí jako přitakání z nebe. V r. 1264 vydává bulu *Transiturus*, kterou tuto slavnost ustanovuje. Sv. Tomáše Akvinského pak pověřuje, aby pro ni sepsal liturgické texty. Z té doby pocházejí například i oblíbené písně *Klaním se ti vroucně a K svátku tajemnému*, které pro ni složil.

Stopy bolsenského zázraku přetrvávají až do dnešní doby: v orvietské katedrále se uchovává relikviář s korporálem s krvavými skvrnami – ten se v Orviettu nosí v průvodu Božího těla vedle monstrance s Tělem Páně – a v bazilice svaté Kristiny v Bolseně mají oltářní kameny s krvavými skvrnami – ty se zase nosí v průvodu Božího těla v Bolseně.

Tento zázrak a mnoho dalších eucharistických zázraků (církev jich uznala přes sto šedesát) nám mohou pomoci překonat případné

pochybnosti o tom, zda je Ježíš Kristus „opravdu, skutečně a podstatně“ přítomen „s tělem a krví, duší a božstvím“, jak nás učí katechismus, v tak malé a prosté věci jako je hostie, tedy nekvašený chléb. Může Bůh skutečně proměnit podstatu chleba a vína v Kristovo Tělo a Krev? Potom bychom se však museli ptát i na to, zda Bůh mohl stvořit svět, nebo jestli Pán Ježíš mohl proměnit na svatbě v Káně vodu ve víno. Ano, mohl. Je Bůh. Problém je tedy spíše na naší straně. Je moje víra dostatečně silná, aby to vše přijala? Bůh našťásti dobře zná svá stvoření a má s nimi soucit. Aby nám pomohl a naši víru v Kristovu přítomnost v Eucharistii posílil, posílá nejen knězi Petrovi, ale nám všem zázraky potvrzující to, co církev učí: Že Kristova slova „Toto je mé Tělo“ a „Toto je má Krev“ jsou pravdivá – jak jinak, když on sám je Pravda?

Eucharistických zázraků se v dějinách církve stalo mnoho. Oblíbený svatý Martiny Krejčové Carlo Acutis, o kterém psala v červnových Stopách 2022, vytvořil webové stránky miracolieucaristici.org, kde se o nich můžete dočíst (pravda, zatím pouze v hlavních světových jazycích.) Dějí se i v dnešní době – určitě proto, že je potřebujeme i my. Jedním z posledních je ten, který se stal v polské Legnici, nedaleko od našich hranic, v r. 2013 a který byl po vědeckém přezkoumání v r. 2016 uznán i Vatikánem. Na portálu Vatican News se dočteme, že při mši sv. tehdy upadla proměněná hostie na zem. Jak je v těchto případech zvykem, farář ji uložil do nádoby s vodou, aby se rozložila. Místo toho, aby se Eucharistie rozpustila, objevily se na ní stopy krve a tkání. Genetici po výzkumech oznámili, že jde o lidskou krev skupiny AB (jako na Turínském plátně). Tkání jsou podle vědců „útržky příčně pruhovaného svalu“, který „velmi připomíná srdeční sval se změnami, které se často objevují v průběhu agónie“. Na místo přichází mnoho poutníků a podle slov místního biskupa, Mons. Kiernikowského, zde dochází k uzdravením i osvobozením ze závislosti.

Freska z bolsenského kostela, na níž je zachyceno, jak papež Urban uctívá korporál potřísněný Kristovou krví.

P. Chris Alar, MIC

Mně osobně spolu s návštěvou Legnice nejvíce zasáhla ještě jedna současná událost potvrzující přítomnost Krista v Eucharistii, kterou jsem vyslechla na You Tube z úst amerického katolického kněze P. Chrise Alara – je to jeho osobní svědectví, které vám zde chci přinést. Cítuji:

„Když jsem byl vysvěcen na kněze, hned druhý den jsem sedl do letadla a odletěl do Kanady, tam přesedl na autobus a pak jel autem úplně na sever Kanady až k indiánským domorodcům, kteří tam žijí, do rezervace, kde už čtyři roky nikdo nesloužil mši svatou. Tu neděli byl zrovna svátek Božího Těla. Spousta lidí tam ztrácela víru, tak jsem si říkal, to je něco, co je potřeba obnovit. Udělal jsem tedy po mši svaté eucharistický průvod. O Kristově skutečné přítomnosti tam pochybovalo opravdu hodně lidí – a plno lidí ani nepřišlo na mši. Umíte si to představit: po čtyřech letech, co ji tam nikdo nesloužil, prostě ztratili víru. Šla za mnou velká skupina indiánských žen a dětí, jak jsem procházel tou indiánskou rezervací s monstrancí v ruce. A jak tak jdu a žehnám domy živým Kristem v Eucharistii, přicházejí proti mně dva mladí muži, kterým mohlo být tak něco přes třicet, aby mi zablokovali cestu, a říkají: „Vypadni odtud! Odnes tu věc!“ Chápete? Eucharistie je prý „věc“. A oni kleli a mluvili sprostě: „Odnes tu .... věc“. Já měl strach, protože jsem si říkal, jeden den jsem byl vysvěcený a den nato se stanu mučedníkem. Jeden z těch indiánů měl totiž velký nůž. Takže jsem se bál, ale držím monstranci a říkám si, teď už se neotočím. Držím monstranci a modlím se, a najednou se jeden z nich opravdu našel a chystal se popadnout monstranci s Eucharistií. A věděl jsem, co udělá: že ji hodí na zem a znesvěť ji.

Ale stalo se něco jiného. Jak držím monstranci, on ji popadne za stojan – ale jeho ruka je náhle odražena. Začne křičet v jejich domorodém jazyce – později mi řekli, že křičel: „Moje ruka!“ – protože má spálenou ruku. To byl pro mě opravdu silný zážitek. Tohle prostě lidi s Eucharistií dělat nesmějí. A taky proto, že reálná přítomnost Krista je tak silná. Pro mě to znamenalo posilu v mém kněžském svěcení a pro lidi zase povzbuzení ve víře. Nezapomeňte, že zázraky někdy dostáváme kvůli pochybnostem ve víře...“ (přeloženo z You Tube, Fr. Chris Alar, MIC: The Eucharist: God's Gift of Mercy)

U nás ve farnosti slavíme slavnost Těla a Krve Páně eucharistickým průvodem v Líšnici, ale někdy, jako letos, i v neděli v Mníšku. Zde jsou v kostelní zdi pro tuto příležitost vybudovány čtyři oltáře, odkud má živý Pán v Eucharistii žehnat do všech čtyř světových stran. Je dobře, když mu to umožníme. Aby všichni poznali a pocítili, že on je opravdu Emanuel – Bůh s námi. A my zase máme příležitost být před lidmi svědky víry v Kristovu reálnou přítomnost ve svátosti oltářní a radovat se z ní jako král David, když z lásky k Bohu a z radosti z Boží blízkosti tančil před archou úmluvy. Nedávno jsme mohli být svědky velmi okázalé korunovace anglického krále Karla III. A to je přes všechny šlechtické tituly pořád jen smrtelník. Proč neukázat, kdo je naším králem, a nevzdat mu poctu, která mu náleží? Ne s prázdnou pompou, ale s vírou, láskou a vděčností. Stále totiž platí výzva sv. Tomáše Akvinského: K svátku tajemnému vroucně přistupujme, z hloubi duše k němu píseň zanotujme. Starého se vzdejme, všechno obnovujme, srdce, řeč i skutky změňme.

Daniela Feltová

*Prameny: catholica.cz: Tělo a Krev Páně
Fatym.com: Eucharistický zázrak v Bolseně*

V anketě jsme se tentokrát ptali na vztah dotázaných ke slavnosti Těla a Krve Páně:

- 1) Chodil/a jsi jako dítě na svátek „Božího Těla“ a jaké na to máš vzpomínky?
- 2) Jak by podle tebe bylo nejlepší slavit tento svátek dnes?

Vlasta Loudová

1) Jako malá jsem chodila určitě na každou slavnostní mši svatou ve svátek Božího Těla. Úplně přesně si to samozřejmě nepamatuji, ale dodnes je to pro mě jedna z nejkrásnějších mší. Prožívám ji pořád s nadšením a přeneslo se to i na mé děti, které jako malé rády „trousily“ čerstvé květy (vždycky se tomu říkalo „trouseníčko“.) Dcera Kačka trouse s holčičkami stále. Květy vždy opatří moje babička, tchýně, teď i například mé kolegyně z práce nosí pivoňky, lístky růží apod.

2) Na slavení mše v tento svátek bych neměnila nic! Slavnostní mše svatá s doprovodem varhan, průvodem za panem farářem s monstrancí, s trousícími dětmi a zpěvem s živou kapelou, ve které hrával i můj dědeček, je pro mě nádherný zážitek a už se moc těším teď v červnu!

Josef Krupička

1) Na Boží Tělo jsem jako dítě chodil s rodiči, ale moc mě to nebavilo, protože mše byly latinské. Jako dítě jsem do kostela nerad chodil, nerozuměl jsem a prostě mě to tam nebavilo. Utkvělo mi, že tam chodily družičky, házely květy pivoňek, listí a různé květy. Chodilo se od oltáře k oltáři. Nejdřív se chodilo venku, a potom když nastala doba křesťanského temna, tak se chodilo jenom v kostele.

2) Jak by se mělo Boží Tělo slavit dnes? Myslím, že se slaví tak, jak se slavilo vždycky, nějaké změny ve slavení Božího Těla by neměly nastat, protože je to dáno církevními pravidly a tradicí, takže by se mělo slavit Boží Tělo tak, jak se slavilo.

Patricie Severová

1) Jako dítě jsem nechodila, Boží Tělo se za komunistů moc neslavilo. Jestli byla oslava v kostele, splývá mi to s ostatními jarními slavnostmi (Májové, Letnice, sv. Trojice a podobné). Když už se začalo slavit průvodem kolem kostela, tak mi jednoznačně utkvěla květinová výzdoba (podíleli jsme se na ní) a slavnostní průvod.

2) Myslím, že průvod kolem vyzdobených kapliček s hudbou a požehnáním je dobrá oslava. Akorát by bylo dobré nějak o tom informovat dopředu s vysvětlením, co se to odehrává (odstavec ve Zpravodaji, plakátky apod.) Když se ožívují různé lidové zvyky, tak tím spíš by mohlo být zajímavé slavení Božího Těla, kde se, z mého pohledu, spojuje starý rituál se stále aktuálním významem.

Lucie Sychrová

1) Chodila jsem až po převratu, pamatuji si to jako rodinnou, radostnou, pěknou událost. Pletli jsme i malé věnečky, to už v té době moc lidí nedělalo. Utkvělo mi, jak máma prožívala zdobenou kapličku. Byla plná květin ze zahrady od babičky, hlavně pivonek. Zdobila ji s dalšími rodinnými příslušníky a dávala si záležet. Utkvěla mi vůně mateřídoušky. Velmi specifická slavnostní atmosféra. Pan Václav Balíček s kadidlem. Moje světlá sukně a různá originální řešení, jak si v ní kleknout do trávy... původní kaštanová alej...

2) Nevadí mi, když je to víceméně stejné. Prosby by měly být co nejaktuálnější, protože Pán Ježíš je přítomný v současné situaci. Přimlouvala bych se za současné křesťanské písničky. Také hudební doprovod, protože sladí ty, co jdou vpředu i vzadu. Vnímám to jako takovou stmelující náboženskou a duchovní událost pro různé věkové kategorie, více komunitní-farní než nějak demonstrativní.

Jan Krejčí

1) Od deseti let jsem v našem vesnickém kostelíku pravidelně ministroval, ale konkrétně na svátek Božího Těla mi žádná výrazná vzpomínka v paměti neutkvěla.

2) Přiznávám, že slavnostní průvody s Nejsv. svátostí pod nesenými nebesy, s družičkami sypajícími

okvětní lístky na cestu a lidovou dechovkou zvláště tam, kde to nemá tradici, úplně nerezonují s mou představou, jak nejlépe svátek Těla a Krve Páně oslavit. Dávám přednost civilnějším způsobům. Podle mého názoru je nejlepší slavit tento svátek každou neděli tím, že přistoupíme ke stolu Páně a přijmeme eucharistii jako posilující duchovní pokrm a ideálně stále znovu i Ježíše do svého srdce i myslí.

Leona Ježdíková

1) Já s rodiči jsme jako děti chodili do kostela na každý církevní svátek, takže ani Boží tělo nebylo výjimkou. Nemám však jako dítě nějaké zvláštní vzpomínky. Pamatuji si, že jsme chodili krátkým procesím okolo kostela od jednoho venkovního oltáře k druhému a že si naši vždy brávali domů březovou větvičku, kterou si dávali za kříž nad postelí a ta tam pak byla, dokud úplně neuschla.

2) Nevím, jestli je potřeba něco měnit. I když by bylo asi „hezké“ oživit některé staré praktiky, které znám jen z vyprávění, např. dlouhé průvody plné slavnostně oděných dětí, družičky, kapela, hasiči v uniformách apod. Máma vzpomínala, že za jejího dětství chodily dívky, které šly ten rok prvnímu svatému přijímání (bývalo vždy před svátkem Božího těla) v průvodu v bílých šatech a se svíčkami a že u nás v Orlové, kde stojí kostel na kopci a ke kterému vede mohutné dlouhé schodiště, tak že to schodiště bylo plné lidí a družiček, až se tam nedalo hnout, a byla to opravdu velká sláva.

Viktor Tomek

1) Nikdy jsem takový svátek neslavil. Jen si pamatuji vzpomínky mého tatínka, který je z katolicky tradiční vesnice ve východních Čechách. A mnohokrát vzpomínal na nějaký svátek, při kterém dívky chodily v krásných šatičkách. O povaze svátku konkrétně nemluvil, zřetelně ho zaujaly výhradně ty šatičky a dívky. Zpětně odhaduji, že se jednalo o svátek Těla a Krve Páně.

2) Církevní svátky obecně chápu jako připomenutí zásadních momentů z tajemství života Ježíše a církve, které mají dopad na život křesťanů. Tím, že je eucharistie vrcholem mše, tak si její důležitost uvědomuji pokaždé, když se na ni dokážu plně soustředit. Slavit si tedy sv. Těla a Krve Páně představuji mší a adorací. Jiné tradiční formy jako např. procesí s baldachýnem by mě od prožití významu svátku zřejmě odradily. Možná, že by si naše nejmladší dcera dokázala užít návštěvu takové mše v hezkých šatičkách.

O Svátostech

Označíme-li celou liturgii jako dialog, nebo jako neustálé navazování a udržování kontaktu mezi námi a Bohem, pak to platí zejména a především o svátostech. V nich nám Kristus vychází vstříc a my přicházíme k němu. Při každém takovém setkání je nám dáována příležitost k neúčinnějšímu spojení s ním a jeho prostřednictvím s celou Nejsvětější Trojicí.

V katechismu čteme definici: „*Svátost je viditelné znamení neviditelné milosti*“. Viditelným znamením se zde rozumí vykonání vnějšího liturgického úkonu, jímž se svátost uděluje. Přitom dochází k navenek nepostřehnutelnému vnitřnímu spojení s Bohem, které je možno přirovnat k láskyplnému objetí. Toto přirovnání k spočinutí v Boží náruči vyjadřuje ovšem jen částečně skutečnost, kterou Písmo svaté označuje slovem milost. (České slovo milost má společný významový původ se slovem milovat.) Je projev Boží lásky k nám. Jeho láska nám vychází vstříc takovým způsobem, abychom si ji byli schopni uvědomit a reagovat na ni. Přizpůsobuje se našemu lidskému způsobu chápání a jednání.

Máme-li někoho rádi, snažíme se mu přizpůsobovat, abychom se mu stali podobnými. Bůh nám mohl dát najevo svou lásku jistě i jinak, ale chtěl, abychom mu dobře porozuměli. Syn Boží se stal člověkem. A všem lidem, jímž se stal podobným, získal nárok na obnovení původního Božího přátelství. Aby se však podobal nejen on nám, ale i my jemu, dává těm, kdo přijali nabízené Boží přátelství, zároveň také podíl na svém Božím životě – ovšem do té míry, nakolik jsme toho schopni.

Tento stav Božího přátelství a naší účasti na Božím životě je označován názvem „*milost posvěcující*“. Dostáváme ji ve chvíli, kdy je platně vykonáno vnější svátostné znamení. Přináší však v nás svůj užitek jen tehdy, jsme-li ji schopni a vnitřně připraveni přijmout.

Tímto způsobem se nám přivlastňuje ovoce Kristovy kalvárské oběti. Svátosti nám takto dávají podíl na velikonočním mystériu Kristovy smrti a jeho zmrtvýchvstání a jsou pro nás znamením spásy. Viditelným znamením spásy se ovšem stala už sama přítomnost Syna Božího v lidském těle. Proto také i sám Kristus, původce a zdroj všech svátostí, bývá označován jako „*prvopočátek svátostí*“.

Vnitřní obsah svátostí se navenek projevuje smysly postřehnutelným úkonem, jenž vyjadřuje poslání a význam jednotlivých svátostí. A tento symbolický úkon je vždy doprovázen slovy, která spolu s ním vytvářejí vnější „*svátostné znamení*“.

Podstatný svátostný úkon doprovází řada dalších úkonů, které nás k přijetí svátosti vhodně připravují a vnitřně disponují, anebo vedou k hlubšímu pochopení toho, co bylo ve svátosti vykonáno. Souhrn všech těchto úkonů tvoří „*svátostný obřad*“.

Některé přípravné nebo doprovázející obřady se konávají též samostatně, bez přímé souvislosti se svátostným obřadem. Označujeme je jako svátostiny. Církev při nich vyprošuje věřících, kteří se jich účastní, Boží pomoc a ochranu. Celý život věřících v jeho různých okolnostech je takto posvěcován a orientován k Bohu.

Aby se věřící mohli účastnit všech těchto obřadů aktivně a opravdu s užitekem, je velmi důležité, aby jim snadno porozuměli. Proto církev dbá na to, aby byly přizpůsobeny potřebám té které doby. K poslední úpravě obřadů došlo na Druhém vatikánském koncilu. Během let 1964 – 1974 byly vydány latinské předlohy, posléze pořízeny české překlady, schváleny a postupně zveřejněny.

P. Jan Dlouhý

Letošní „Boží Tělo“ v Líšnici (foto Daniela Feltová) a v Mníšku pod Brdy (foto Libor Kálmán)

Můj oblíbený svatý

Oblíbených svatých dnes představíme hned několik. A nejen je, ale zároveň i děti, které letos 18. 6. půjdou k prvnímu svatému přijímání. Jsou to totiž jejich oblíbení svatí. Děti odpovídaly na otázky: Co se ti na něm líbí? V čem by ses mu chtěl podobat? O co ho chceš poprosit?

Zde jsou jejich odpovědi:

Natálka:

Moje oblíbená svatá je Panna Maria. Líbí se mi na ní, že je hodná. Chtěla bych se jí podobat v tom, abych se na nikoho nezlobila. Chtěla bych ji poprosit, aby skončila válka na Ukrajině.

Bětko:

Moje oblíbená svatá je Marie Magdaléna. Líbí se mi na ní, že je štedrá. Byla docela bohatá a ze svých peněz podporovala Ježíše. Pak se mi na ní líbí, že je věrná. Celou dobu chodila s Ježíšem a pak stála u kříže. Chtěla bych být také štedrá a trpělivá jako ona. Chtěla bych ji poprosit o zdraví pro celou rodinu.

Kryštof:

Můj oblíbený svatý je David. Líbí se mi jeho statečnost a vychytralost, s jakou přemohl obra. Taky bych to chtěl tak umět. Chtěl bych ho poprosit o chytrost a odvahu.

Andulka:

Moje oblíbená svatá je Veronika. Líbí se mi, že chtěla pomoci Pánu Ježíši i maličkostí – podala mu šátek na utření. Taky se snažím dělat radost ostatním. Chci ji poprosit, aby mi v tom pomáhala, být užitečná a dělat radost.

Tobík:

Můj oblíbený svatý je Jiří. Líbí se mi, že byl statečný a že je patron skautů. Chci se mu podobat v tom, jak si stál za svým názorem a nepolevil, i když ho mučili. Chtěl bych ho poprosit, abych byl dobrým skautem.

Sofča:

Moje oblíbená svatá je Zdislava. Líbí se mi, jak pečovala a pomáhala nemocným, hlavně dětem, a že je patronkou rodin. Chtěla bych se jí podobat v tom, že bych se chtěla také starat o nemocné děti a pomáhat jim. Poprosit bych ji chtěla, aby se v naší rodině měli všichni rádi a aby žádné dítě na světě nebylo vážně nemocné.

Klárka:

Mou oblíbenou svatou je svatá Klára z Asissi. Moc se mi líbí, že se stala nevěstou Kristovou.

Chtěla bych taky být nevěstou Pána Ježíše :) Prála bych si, aby se za mě v nebi přimlouvala, abych zvládla všechno, co chci v mém životě vykonat.

Sofinka:

Můj oblíbený svatý je František z Assisi. Líbí se mi na něm, že měl rád i zvířátka, celou přírodu, povídal si s nimi. Chci mít také ráda přírodu a chci být hodná na lidi i zvířata a umět se dělit se o to, co mám. A chtěla bych rozumět zvířatům. A chtěla bych ho poprosit, aby lidé neničili přírodu.

Esterka:

Moje oblíbená světice je královna Ester. Líbí se mi na ní, že myslela na svůj lid. Chtěla bych umět pomáhat jiným jako ona. Chci ji poprosit o ochranu pro naši zemi.

Áňa:

Můj oblíbený svatý je František z Assisi. Líbí se mi na něm, že měl rád zvířata a pěkně se k nim choval. Taky pomáhal lidem. Chtěla bych taky víc pomáhat lidem.

Šimon:

Můj oblíbený svatý je Šimon Horlivec. Líbí se mi, že je patronem dřevorubců. Chtěl bych se mu podobat v tom, že byl statečný. Šimona Horlivce bych rád poprosil o to, aby ochraňoval všechny dřevorubce a lidi, co pracují v lese.

Oblíbená modlitba a recept

Katarína Galajdová

Katarína Galajdová je paní doktorka. Ty, kdo ji znají jen od vidění, to možná překvapí tak, jako to překvapilo mě, když jsem se to před lety dozvěděla. Snad proto, že Katka je tichá, klidná, ochotná a stále usměvavá žena s krásnými milými očima, která moc nezapadá do vžité představy o lékařích. Pochází ze Slovenska, z Žiliny, ale se svým budoucím manželem Michalem, rovněž Slovákem, se seznámila na Moravě. K nám do Čech se přistěhovali, když Michal začal pracovat v Praze a Katka jako rehabilitační lékařka v Nemocnici na Pleši. A odtamtud už je to jen kousek do Mníšku, kde teď celá jejich pětičlenná rodina žije.

Katka patří k těm, kdo modlitbu berou vážně. Proto jsem ji oslovila s prosbou o příspěvek do Stop. Bonusem je samozřejmě i ozkoušený recept. Nechte se tedy inspirovat.

Daniela Feltová

Mám hodně oblíbených modliteb, aktuálně se modlím nejraději ranní a večerní modlitbu s dětmi.

Protože se básničky špatně překládají, tak ji s vámi sdílím v originále – ve slovenštině.

*Modlím sa ja každé ráno, šťastné dieťa v Bohu vstalo,
Teraz, keď sa skončil sníček, prosím Ťa o pekný dňiček,
modlím sa ja každé ráno, dám Ti Pane svoje áno,
stráž ma Bože celý deň, nech Ťa stále chváliť smiem.*

*Ďakujem Ti za deň Bože, ďakujem, že spať už môžem,
Dal si mi aj vankúš mäkký, lahnem si ja do postielky
Chráň ma svojim svätým srdcom, dopraj odдых dĕťúrencom,
aby všetky zdravé boli, sväté ako apoštoli.*

Díky těmto modlitbičkám si připomínám, že i já jsem Boží dítě, i když mám o pár desetiletí víc životních zkušeností než moje děti. K tomu ještě přidáme Otče náš, Zdrávas Maria a Sláva Otci. Ráno si k modlitbě ještě řekneme, na co se ten den těšíme, a večer zase, co jsme se naučili a co se nám ten den povedlo. Někdy přidáme k tomu i to, co Bohu odevzdáváme, co se nám nelíbilo a za co Pána Boha odprošujeme.

Oblíbených receptů mám také hodně. Tento nám doma chutná a je jednoduchý a rychlý.

Potřebujeme:

1 listové těsto – předválené

4 vajíčka (trochu odebereme na potřetí těsta)

Mražená zelenina cca 250 g, mám nejraději kombinaci hrášek, mrkev, kukuřice

asi 50 g šunky

asi 50 g eidamu

malinko soli

asi 2 lžíce oleje

Postup:

Na pánvi na oleji osmahnu na čtverečky nakrájené plátky šunky, přidám mraženou zeleninu. Když je zeleninka měkká, přidám vajíčka. Velice mírně osolím. Nechám vychladnout. Dále do směsi přidám nakrájený sýr. Troubu předehřeji na 220 °C, horní a spodní ohřev. Předválené listové těsto položím na plech, doprostřed uložím vychlazenou směs vajíček a zeleniny, šunky a sýra. Náplň z obou stran překryji těstem. Propíchám vidličkou a potřu zbytkem vajíčka. Dám péct do vyhřáté trouby na cca 20 minut.

Katarína Galajdová

Stopy

Zpravodaj farnosti při kostele sv. Václava v Mníšku pod Brdy

Redakční rada: P. Jan Dlouhý, Daniela Feltová, Saša Merunková, Libor Kálmán, Zdena Lacková

Sazba: Jiří Hladovec